

LEGE nr. 226 din 5 iunie 2009 a organizării și funcționării statisticii oficiale în România

▶ (la data 20-ian-2010 a se vedea referințe de aplicare din Metodologie din 2010)

▶ (la data 19-ian-2010 a se vedea referințe de aplicare din Metodologie din 2010)

▶ (la data 11-iun-2009 actul a fost promulgat de Decretul 919/2009)

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1: Scopul

Prezenta lege reglementează organizarea și funcționarea statisticii oficiale în România, constituirea, dezvoltarea și coordonarea sistemului statistic național, pentru elaborarea sistematică și programată de statistici oficiale în vederea formulării, implementării, modernizării și evaluării politicilor naționale, a planurilor de dezvoltare naționale și locale, în conformitate cu principiile fundamentale ale statisticii oficiale, cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1.101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene, precum și cu principiile stipulate în Codul de practici al statisticilor europene.

▶ (la data 19-nov-2010 Art. 1 din capitolul I modificat de Art. 1, punctul 1. din Legea 211/2010)

Art. 2: Domeniile și funcțiile statisticii oficiale

Statistica oficială acoperă ansamblul activităților organizate pentru colectarea, procesarea, analiza, diseminarea datelor statistice, dezvoltarea culturii statistice, constituirea și administrarea seriilor de date statistice oficiale realizate de:

a) autoritățile și instituțiile publice, exclusiv Banca Națională a României, cuprinzând date și informații cu caracter demografic, social, economic, de mediu, financiar și juridic, necesare cunoașterii realităților economice și sociale, fundamentării strategiilor de dezvoltare și prognozelor, a deciziilor guvernamentale și ale operatorilor economici, elaborării cercetărilor științifice, informării opiniei publice și cooperării internaționale în domeniul statistic;

b) Banca Națională a României, pentru domeniile în care are atribuții potrivit legii proprii de organizare și funcționare.

Art. 3: Sfera de aplicare

Prezenta lege se aplică tuturor persoanelor fizice și juridice rezidente în România, precum și celor nerezidente, care desfășoară activități pe teritoriul României.

Art. 4: Definițiile termenilor de bază

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) cercetare statistică - procesul de cunoaștere a fenomenelor de masă, realizat cu ajutorul metodelor statistice, începând de la colectarea datelor individuale până la centralizarea, procesarea, analiza și diseminarea datelor statistice în formă agregată;

b) proces statistic - toate activitățile necesare colectării de date, stocării, procesării, compilării, analizei și diseminării datelor statistice;

c) Sistem statistic național - ansamblul producătorilor de statistici oficiale, reuniți într-o structură coerentă și unitară, care participă la realizarea statisticilor oficiale;

d) scop statistic - cunoașterea cantitativă a manifestării fenomenelor economice, sociale și de mediu la nivelul ansamblului de unități statistice simple sau complexe de același fel. Pentru realizarea acestui scop se utilizează metode de colectare și de prelucrare a datelor statistice individuale și agregate;

e) furnizor de date - persoana fizică sau juridică obligată, în sensul legii, să ofere, exclusiv pentru scopuri statistice, date asupra propriei persoane sau asupra altei unități statistice supuse observării, față de care se află într-o relație directă;

f) unitate de raportare - persoana fizică, gospodăria, persoana juridică, întreprinzătorul particular, operatorul economic, asociația profesională, instituția publică centrală și locală, precum și oricare altă persoană de pe teritoriul României care furnizează date, exclusiv pentru scopuri statistice, potrivit conținutului, formei, periodicității și la termenele stabilite prin Programul statistic național anual;

g) unitate statistică - gospodăria, persoana fizică, persoana juridică sau o structură organizatorică a persoanei juridice, strict definită metodologic, supusă observării statistice directe sau prin intermediul unității de raportare;

h) producător de statistici oficiale - instituția publică sau unitatea cu profil statistic în cadrul unei autorități ori instituții publice, parte a Sistemului statistic național, care colectează date statistice, procesează și diseminează statistici oficiale;

i) utilizator de date statistice - persoana fizică sau juridică de orice fel care folosește date statistice oficiale;

j) statistică oficială - activitățile reglementate prin prezenta lege sau prin alte acte normative adoptate în temeiul acesteia, precum și prin Statutul Băncii Naționale a României, în conformitate cu principiile fundamentale ale statisticii naționale;

k) date statistice - datele individuale sau agregate colectate la cerere, în cadrul unei cercetări statistice, de către un producător de statistici oficiale;

l) date individuale - datele cu caracter personal referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă ori datele referitoare la un operator economic cu sau fără personalitate juridică, colectate de serviciile de statistică oficială pe baza programelor statistice, destinate exclusiv prelucrării în scopuri statistice;

m) date statistice oficiale, denumite în continuare statistici oficiale - rezultatul obținut prin procesarea datelor individuale de către producătorul de statistici oficiale. Datele de natură statistică sau de altă natură, elaborate în afara condițiilor menționate mai sus, nu sunt date statistice oficiale;

n) sursă de date administrative - datele colectate de autoritățile administrației publice în îndeplinirea obiectului propriu de activitate, pe baza legislației naționale sau a Uniunii Europene, direct aplicabile acestora, care pot fi accesate și utilizate inclusiv în scopuri statistice;

o) oficiu statistic - unitatea independentă sau aflată în structura unei autorități ori instituții publice, în al cărei profil se regăsesc activități statistice de colectare, de procesare și de diseminare a datelor și care poate avea o formă instituțională distinctă, cum este cazul Institutului Național de Statistică, sau de departament, direcție generală, direcție, serviciu, birou, compartiment, după caz, în cadrul structurii organizatorice a autorității a căreia îi aparține;

p) registru statistic - documentul sinoptic creat și gestionat electronic, utilizat în scopuri statistice, în care sunt ordonate nominal sau simbolizate prin coduri, după criterii și caracteristici prestabilite, unități statistice.

CAPITOLUL II: Principiile fundamentale ale statisticii oficiale

Art. 5: Semnificația și aplicarea principiilor fundamentale

(1) Principiile fundamentale pe care se bazează statistica oficială sunt următoarele:

- a)** independența profesională - statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod independent, în special în ceea ce privește alegerea tehnicilor, a definițiilor, a metodologiilor și a surselor care urmează să fie utilizate, precum și a momentului și a conținutului tuturor formelor de difuzare, în lipsa oricărei presiuni din partea unor grupuri politice sau de interese ori din partea autorităților naționale sau comunitare, fără a aduce atingere cerințelor instituționale, cum ar fi dispozițiile bugetare privind instituțiile comunitare sau naționale ori definirea necesităților statistice;
- b)** imparțialitate - statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod neutru, iar toți utilizatorii trebuie să beneficieze de tratament egal;
- c)** obiectivitate - statisticile trebuie dezvoltate, elaborate și difuzate într-un mod sistematic, fiabil și just; acest principiu implică utilizarea de standarde profesionale și etice și transparența politicilor și practicilor urmate față de utilizatori și de respondenții la anchetă;
- d)** fiabilitate - statisticile trebuie să măsoare, cât mai fidel, mai exact și mai cuprinzător posibil, realitatea pe care sunt menite să o reprezinte și presupun utilizarea unor criterii științifice de selectare a surselor, a metodelor și a procedurilor;
- e)** confidențialitatea informațiilor statistice - presupune protejarea datelor confidențiale referitoare la unitățile statistice individuale, care sunt obținute direct în scopuri statistice sau indirect din surse administrative ori din alte surse și implică interzicerea utilizării datelor în alte scopuri decât cele statistice și a divulgării ilegale a acestora;
- f)** eficiența costurilor - costurile pe care le implică elaborarea de statistici trebuie să fie proporționale cu importanța rezultatelor și a beneficiilor urmărite, resursele trebuie utilizate în mod optim, iar sarcina de răspuns trebuie redusă la minimum. Atunci când este posibil, informațiile solicitate trebuie să poată fi ușor de obținut din registrele sau sursele aflate la dispoziție. Principiile statistice sunt dezvoltate în Codul de practici al statisticilor europene.

(2) Dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor oficiale trebuie să țină seama de recomandările și de cele mai bune practici internaționale.

▶ (la data 19-nov-2010 Art. 5 din capitolul II modificat de Art. 1, punctul 2. din Legea 211/2010)

CAPITOLUL III: Sistemul statistic național

Art. 6: Componenta și structura Sistemului statistic național

(1) Din Sistemul statistic național fac parte:

- a)** Institutul Național de Statistică, direcțiile sale teritoriale și alte instituții din subordine;
- b)** oficiile de statistică ale administrației publice centrale guvernamentale;
- c)** oficiile de statistică ale administrației publice locale;
- d)** oficiile de statistică ale altor autorități și instituții publice, altele decât cele existente în structura Băncii Naționale a României;
- e)** Banca Națională a României.

(2) Oficiile de statistică prevăzute la alin. (1) lit. a)-d) sunt autorizate ca producători de statistici oficiale, în condițiile în care activitățile pe care le desfășoară respectă integral prevederile prezentei legi și sunt incluse în programele statistice naționale aprobate prin hotărâri ale Guvernului României.

(3) În cadrul Sistemului statistic național, Banca Națională a României, instituție publică independentă, este producător de statistici oficiale și are competențe și responsabilități numai pentru domeniile în care are atribuții potrivit legii proprii de organizare și funcționare.

(4) Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României sunt împuternicite, pentru domeniile în care au atribuții potrivit legii, să își stabilească metodologiile privind colectarea, procesarea, analiza, difuzarea și constituirea seriilor de date statistice în domeniile lor de competență, cu respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale prevăzute la cap. II.

(5) Banca Națională a României, membră a Sistemului European al Băncilor Centrale, instituție publică independentă, poate elabora strategii de dezvoltare și programe statistice de implementare, pentru dezvoltarea statisticilor oficiale în domeniile în care are atribuții potrivit legii proprii de organizare și funcționare.

Art. 7: Coordonarea și funcționarea Sistemului statistic național

(1) Fără a aduce atingere statutului Băncii Naționale a României în calitate de producător de statistici oficiale din domeniile specifice de competență, Institutul Național de Statistică coordonează activitățile statistice ale autorităților și instituțiilor publice cuprinse în Sistemul statistic național.

(2) În raport cu producătorii de statistici oficiale prevăzuți la art. 6 alin. (1) lit. b)-d), Institutul Național de Statistică exercită prerogative de monitorizare, coordonare și asistență tehnică, pentru a asigura caracterul unitar al metodologiilor, clasificărilor, metodelor și al tehnicilor de colectare, de procesare și de diseminare a datelor statistice oficiale produse, în conformitate cu Programul statistic național anual și cu cerințele Sistemului statistic european.

(3) Institutul Național de Statistică, membru al Sistemului statistic european, și Banca Națională a României, membră a Sistemului European al Băncilor Centrale, cooperează și își coordonează activitățile pentru creșterea eficienței, reducerea sarcinii de răspuns a furnizorilor de date primare, pentru îmbunătățirea calității datelor statistice și pentru diseminarea acestora pe plan național și internațional.

(4) Pentru organizarea și funcționarea Sistemului statistic național și în vederea implementării și monitorizării strategiei acestuia și a programelor statistice naționale, se înființează Comitetul Sistemului statistic național, denumit în continuare COMSTAT.

(5) În cadrul COMSTAT, reprezentantul Băncii Naționale a României este consultat, în vederea adoptării și utilizării conceptelor, clasificărilor, celor mai bune metode și tehnici de colectare, procesare și diseminare, pentru asigurarea unei mai mari coerențe și a unei mai bune comparabilități între statisticile realizate.

(6) COMSTAT este organul cu rol consultativ, format din reprezentanți ai producătorilor de statistici oficiale.

(7) Componenta COMSTAT se stabilește prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică.

(8) În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, COMSTAT își aprobă regulamentul propriu de organizare și funcționare.

(9) Reprezentanții Institutului Național de Statistică sunt membri de drept ai COMSTAT.

(10) Conducerea COMSTAT este asigurată de către președintele Institutului Național de Statistică, asistat de un secretariat tehnic format din personal din cadrul Institutului Național de Statistică.

CAPITOLUL IV: Strategia și programele statistice naționale

Art. 8: Strategia Sistemului statistic național

(1) Institutul Național de Statistică, în cooperare cu ceilalți producători de statistici oficiale prevăzuți la art. 6 alin. (1) lit. b)-d), elaborează Strategia Sistemului statistic național, denumită în continuare Strategia.

(2) Strategia constituie cadrul de consolidare instituțională, destinat construirii și dezvoltării durabile a capacităților statistice naționale prin asigurarea resurselor umane și tehnologice și prin adoptarea practicilor manageriale moderne și a standardelor statistice internaționale.

(3) Strategia stabilește obiectivele și acțiunile necesare funcționării și dezvoltării Sistemului statistic național, pe o perioadă de maximum 7 ani, în concordanță cu perioada definită în programul statistic al Comunităților Europene.

(4) Strategia stă la baza elaborării programelor statistice naționale multianuale și anuale și urmărește:

a) satisfacerea cerințelor utilizatorilor de date statistice oficiale;

b) asigurarea de date statistice actuale, relevante și de calitate, necesare fundamentării, evaluării și monitorizării politicilor naționale de dezvoltare, precum și îndeplinirii obligațiilor internaționale ale României;

c) racordarea Sistemului statistic național la Sistemul statistic european;

d) stabilirea domeniilor prioritare de dezvoltare pe termen mediu și lung a Sistemului statistic național;

e) perfecționarea metodelor și tehnicilor de colectare, de procesare și de diseminare a datelor, în concordanță cu progresele înregistrate, în domeniul statisticii, pe plan internațional;

f) stabilirea priorităților în utilizarea resurselor pentru îndeplinirea obiectivelor strategice;

g) promovarea culturii statistice și creșterea gradului de utilizare a datelor statistice oficiale;

h) creșterea credibilității și a transparenței procesului statistic.

(5) Strategia se elaborează prin consultarea utilizatorilor de date statistice oficiale și a furnizorilor de date,

(6) Strategia se avizează de Consiliul Statistic Național și se aprobă de Guvern, ca document de politici publice.

(7) Pe perioada acoperită de Strategie, aceasta poate fi actualizată, cu respectarea prevederilor alin. (1)-(6).

Art. 9: Programul statistic național multianual

(1) Institutul Național de Statistică elaborează, pentru perioada acoperită de Strategie, programe statistice naționale multianuale, în scopul definirii obiectivelor și măsurilor necesare îndeplinirii Strategiei.

(2) Programul statistic național multianual se elaborează pe o perioadă de maximum 4 ani, ținându-se seama de obiectivele Strategiei și de stadiul îndeplinirii acestora, de programul statistic al Comunităților Europene, cu consultarea utilizatorilor, a producătorilor și a furnizorilor de date.

(3) Programul statistic național multianual conține măsuri, acțiuni, termene, resurse și responsabilități asumate în cadrul Sistemului statistic național, necesare îndeplinirii obiectivelor strategice, dezvoltării infrastructurii statistice și a procesului statistic în ansamblul său, minimizării sarcinii de răspuns al furnizorilor de date și creșterii gradului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor, inițiate sau implementate în perioada acoperită de program.

(4) Programul statistic național multianual se avizează de Consiliul Statistic Național și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

▶ (la data 15-oct-2015 Art. 9, alin. (4) din capitolul IV a se vedea referințe de aplicare din Hotărârea 844/2015)

Art. 10: Programul statistic național anual

▶ (la data 26-oct-2011 Art. 10 din capitolul IV a se vedea referințe de aplicare din Program din 2011)

(1) Institutul Național de Statistică, în cooperare cu ceilalți producători de statistici oficiale prevăzuți la art. 6 alin. (1) lit. b)-d), elaborează programul statistic național anual, în scopul detalierei și operaționalizării programului statistic național multianual.

(2) Programul statistic național anual reprezintă instrumentul de bază prin care Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale sunt autorizați să realizeze colectarea, stocarea, procesarea, analiza și diseminarea datelor statistice oficiale, în vederea asigurării informațiilor necesare utilizatorilor interni, precum și a celor ce decurg din legislația Uniunii Europene și din recomandările altor organizații internaționale.

(3) Programul statistic național anual cuprinde informații, responsabilități, resurse și termene de realizare, cu privire la:

a) cercetări statistice;

b) lucrări de sinteză, studii și analize statistice;

c) publicații statistice.

(4) Pentru cercetările statistice, programul statistic național anual precizează obiectivul cercetării, producătorul responsabil, categoriile de unități statistice incluse în cercetare, sursa datelor și suportul de colectare a acestora, termenele, periodicitatea, responsabilitățile unităților statistice cercetate privind furnizarea și transmiterea datelor, tipul datelor statistice, tipul observărilor statistice, termenele și formatul de diseminare a datelor statistice, nivelul de agregare și de prezentare, costul și sursa de finanțare, precum și alte elemente.

(5) Cercetările statistice prevăzute în directive, regulamente și decizii ale Uniunii Europene sunt incluse în programul statistic național anual.

(6) Programul statistic național anual se avizează de Consiliul Statistic Național și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

▶ (la data 22-sept-2009 Art. 10, alin. (6) din capitolul IV a se vedea referințe de aplicare din Hotărârea 916/2009)

▶ (la data 20-mai-2016 Art. 10, alin. (6) din capitolul IV a se vedea referințe de aplicare din Hotărârea 348/2016)

(7) Realizarea programului statistic național anual se finanțează de la bugetul de stat, precum și din alte surse.

(8) Pentru realizarea programului statistic național anual producătorii de statistici oficiale vor include în bugetul propriu resursele financiare necesare.

(9) Programul statistic național anual aprobat poate fi modificat, la propunerea justificată a Institutului Național de Statistică, numai prin hotărâre a Guvernului, cu rectificarea corespunzătoare a bugetelor alocate.

(10) Cercetările statistice de interes național de tipul recensămintelor populației și locuințelor, recensămintelor din agricultură, ale întreprinderilor, patrimoniului sau al altor cercetări statistice de mare volum, al căror program se derulează pe o perioadă mai mare de un an și care necesită alocarea de resurse suplimentare, se aprobă prin lege specială.

(11) Institutul Național de Statistică, împreună cu ceilalți producători de statistici oficiale, elaborează în prima jumătate a anului următor celui de referință un raport de îndeplinire a programului statistic național anual.

(12) Raportul prevăzut la alin. (11) este supus avizului Consiliului Statistic Național, după care se dă publicității.

CAPITOLUL V: Consiliul Statistic Național

Art. 11: Scopul și funcțiile Consiliului Statistic Național

(1) Pentru reflectarea în programele Sistemului statistic național a cerințelor tuturor categoriilor de utilizatori de date, în vederea asigurării caracterului obiectiv, transparent și științific al activității de statistică oficială și pentru minimizarea eforturilor de raportare a furnizorilor de date, se înființează, pe lângă Institutul Național de Statistică, Consiliul Statistic Național, organ consultativ, denumit în continuare Consiliul.

(2) Consiliul are următoarele atribuții:

- a) dezbate și formulează recomandări privind dezvoltarea și perfecționarea sistemului informațional statistic, în scopul creșterii gradului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor de date;
- b) dezbate, formulează recomandări și avizează proiectul strategiei și proiectele programelor statistice naționale;
- c) dezbate și formulează recomandări în legătură cu planurile de elaborare a metodelor, a sistemelor de indicatori, a nomenclatoarelor și clasificărilor utilizate în Sistemul statistic național;
- d) dezbate și formulează recomandări asupra tuturor planurilor de organizare și de desfășurare a cercetărilor statistice de importanță națională, elaborate în cadrul Sistemului statistic național;
- e) dezbate și formulează recomandări asupra perfecționării instrumentelor și mecanismelor de implementare a principiilor de funcționare a Sistemului statistic național;
- f) dezbate, formulează recomandări și avizează proiectele de acte normative care privesc Sistemul statistic național;
- g) semnalează și dezbate disfuncționalitățile din cadrul Sistemului statistic național și formulează recomandări pentru prevenirea și corectarea acestora.

Art. 12: Componenta și numirea membrilor Consiliului

(1) Consiliul are următoarea componență:

- a) 2 reprezentanți ai Academiei Române;
- b) 4 reprezentanți ai unităților de învățământ superior de specialitate;
- c) 3 reprezentanți ai institutelor de cercetare;
- d) 6 reprezentanți ai ministerelor și/sau ai organelor de specialitate din subordinea Guvernului;
- e) un reprezentant al Băncii Naționale a României;
- f) 2 reprezentanți ai organismelor sindicale;
- g) 2 reprezentanți ai organizațiilor patronale;
- h) 3 reprezentanți ai mijloacelor de informare în masă;
- i) 2 reprezentanți ai asociațiilor profesionale;
- j) un reprezentant al structurilor asociative ale administrației publice locale.
- k) 2 reprezentanți ai Administrației Prezidențiale a României;
- l) 4 reprezentanți ai Parlamentului României, dintre care 2 reprezentanți ai Senatului și 2 reprezentanți ai Camerei Deputaților.

▶(la data 19-nov-2010 Art. 12, alin. (1), litera J. din capitolul V completat de Art. 1, punctul 3. din Legea 211/2010)

(2) Președintele Institutului Național de Statistică este membru de drept.

(3) Membrii Consiliului sunt propuși de organismele și instituțiile prevăzute la alin. (1) și sunt numiți pe o perioadă de 2 ani.

▶(la data 19-nov-2010 Art. 12, alin. (3) din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 4. din Legea 211/2010)

(31) Membrii Consiliului prevăzuți la alin. (1) lit. a) - d) și f) - j) sunt numiți pe o perioadă de 2 ani, prin decizie a primului-ministru. Membrii prevăzuți la alin. (1) lit. e) și k) sunt numiți pe o perioadă de 2 ani, prin decizie a guvernatorului Băncii Naționale a României, respectiv prin decret al Președintelui României.

(32) Membrii Consiliului menționați la alin. (1) lit. l) sunt numiți pe o perioadă de 2 ani, prin hotărâre a plenului celor două Camere ale Parlamentului României.

▶(la data 19-nov-2010 Art. 12, alin. (3) din capitolul V completat de Art. 1, punctul 5. din Legea 211/2010)

(4) Membrii Consiliului beneficiază de o indemnizație de participare la ședință egală cu 15% din salariul mediu lunar brut pe economie. Această indemnizație este valabilă pentru perioada 2010-2012.

▶(la data 19-nov-2010 Art. 12, alin. (4) din capitolul V modificat de Art. 1, punctul 6. din Legea 211/2010)

Art. 13: Reguli de funcționare

(1) Conducerea Consiliului este asigurată de către un președinte și 3 vicepreședinți, aleși prin vot deschis, cu majoritate simplă, din rândul membrilor acestuia.

(2) Consiliul elaborează și aprobă regulamentul propriu de funcționare.

(3) Consiliul se întrunește trimestrial sau ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui acestuia, și își poate constitui grupe de lucru pe domenii statistice, potrivit atribuțiilor sale.

(4) În activitatea sa, Consiliul este asistat de un secretariat asigurat de Institutul Național de Statistică din personalul său de specialitate.

(5) Consiliul elaborează un raport anual asupra activității desfășurate, pe care îl dă publicității pe pagina proprie de internet a Institutului Național de Statistică sau într-un cotidian național de mare tiraj.

CAPITOLUL VI: Institutul Național de Statistică

Art. 14: Organizarea

(1) Institutul Național de Statistică este principalul producător de date statistice oficiale ale statului, având, în această calitate, rolul de coordonator al Sistemului statistic național, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (1).

(1¹) Institutul Național de Statistică este autoritatea națională de statistică desemnată ca fiind organismul responsabil de coordonare a tuturor activităților la nivel național, în vederea dezvoltării, elaborării și difuzării statisticilor europene, reprezentând punctul de contact pentru Comisie (EUROSTAT), cu privire la chestiuni statistice.

▶(la data 19-nov-2010 Art. 14, alin. (1) din capitolul VI completat de Art. 1, punctul 7. din Legea 211/2010)

(2) Institutul Național de Statistică este organizat și funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea prim-ministrului, prin Cancelaria Prim-Ministrului.

(3) În subordinea Institutului Național de Statistică funcționează, ca instituții publice cu personalitate juridică, direcțiile regionale de statistică și direcțiile județene de statistică, corespunzător structurii teritoriale a României, finanțate integral de la bugetul de stat, prin bugetul Institutului Național de Statistică.

►(la data 31-ian-2016 Art. 14, alin. (3) din capitolul VI modificat de Art. II, punctul 1. din Ordonanta 3/2016)

(4) Organizarea și funcționarea Institutului Național de Statistică se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(5) În scopul asigurării unui nivel corespunzător de acoperire statistică a teritoriului țării, prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică se pot crea compartimente, birouri sau servicii pentru colectarea și diseminarea datelor statistice și în alte orașe decât cele reședință de județ, precum și în sectoarele municipiului București, cu încadrarea în numărul maxim de posturi aprobat.

Art. 15: Funcții și atribuții

(1) Institutul Național de Statistică exercită, în domeniile sale de competență, următoarele atribuții principale:

a) realizează programarea strategică de dezvoltare a Sistemului statistic național;

b) definește și implementează, în domeniul său de activitate, cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice;

c) elaborează sistemul de indicatori statistici, metodologiile de calcul, clasificările și nomenclatoarele de interes național, pe baza cerințelor naționale și a normelor și standardelor internaționale, și aplică tehnologiile și tehnicile specifice de obținere și de procesare a datelor;

d) asigură absorbția acquis-ului comunitar și transpunerea în practică a acestuia;

e) asigură transpunerea directivelor comunitare în domeniul statisticii și notificarea acestora către Comisia Europeană. Suplimentar față de procesul de notificare a măsurilor naționale care transpun directive comunitare, Institutul Național de Statistică notifică Comisiei Europene toate măsurile legislative adoptate în domeniile guvernate de directivele comunitare transpuse în legislația autohtonă, potrivit domeniilor sale de responsabilitate;

e¹) negociază și încheie tratate internaționale la nivel departamental și alte înțelegeri internaționale;

►(la data 19-nov-2010 Art. 15, alin. (1), litera E. din capitolul VI completat de Art. 1, punctul 8. din Legea 211/2010)

f) stabilește forma de prezentare, termenele și periodicitățile de furnizare a datelor statistice solicitate;

g) colectează date statistice, produce și diseminează statistici oficiale;

h) realizează studii metodologice, analize statistice și interpretări ale statisticilor oficiale;

i) organizează și administrează registrele și bazele de date statistice;

j) cooperează cu ceilalți producători de statistici oficiale la elaborarea, implementarea și monitorizarea realizării programelor statistice naționale;

k) acordă asistență tehnică și metodologică celorlalți producători de statistici oficiale în proiectarea și realizarea cercetărilor statistice specifice, precum și în administrarea bazelor de date statistice;

l) colaborează cu ministerele și cu alte instituții de specialitate ale administrației publice, în vederea compatibilizării Sistemului statistic național cu celelalte sisteme informaționale;

m) monitorizează aplicarea unitară a principiilor fundamentale de funcționare a Sistemului statistic național și respectarea reglementărilor legale în domeniul statisticii oficiale;

n) implementează conceptele privind managementul calității în statistică și ale Codului de practici al statisticii europene, în Sistemul statistic național;

o) utilizează eficient sala de conferințe și spațiile adiacente acesteia, existente în cadrul sediului administrativ al Institutului Național de Statistică;

►(la data 31-ian-2016 Art. 15, alin. (1), litera O. din capitolul VI modificat de Art. II, punctul 2. din Ordonanta 3/2016)

p) promovează cultura statistică în România și desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul statisticii;

q) administrează bunurile și gestionează bugetele și fondurile alocate;

r) realizează și alte sarcini specifice domeniului său de activitate.

s) organizează cursuri de scurtă durată, seminare, conferințe interne și internaționale, participă la activități de cercetare științifică și acordă asistență tehnică în domeniul statistic, pe plan național și internațional;

ș) organizează și promovează, cu respectarea cadrului legal aplicabil, activități de formare profesională continuă, prin sistemul educațional, pentru personalul de specialitate din Institutul Național de Statistică și pentru personalul de specialitate al celorlalți producători de statistici oficiale;

t) eliberează, în condițiile legii, diplome educaționale sau certificate de absolvire, după caz, cu evidențierea competențelor dobândite, cu valabilitate națională, în următoarele domenii: statistică, economie, econometrie, demografie și sociologie cantitativă, tehnologia informației, precum și în alte domenii conexe activității statistice.

►(la data 31-ian-2016 Art. 15, alin. (1), litera R. din capitolul VI completat de Art. II, punctul 3. din Ordonanta 3/2016)

(2) În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), Institutul Național de Statistică este autorizat:

a) să solicite și să obțină gratuit date statistice de la toate persoanele fizice și juridice rezidente în România sau nerezidente care își desfășoară activitatea pe teritoriul României;

b) să utilizeze, în afara personalului propriu, operatori statistici pentru colectarea datelor de la gospodăriile populației și de la persoanele juridice cuprinse în cercetările statistice; în categoria operatorilor statistici se cuprind persoanele atrase temporar, pe bază de convenții civile, pentru colectarea datelor, precum și gospodăriile populației, în cazul în care acestea constituie unități de observare statistică;

c) să contracteze, în condițiile legii, servicii specializate, potrivit prevederilor art. 31, pentru realizarea cercetărilor, analizelor și studiilor statistice.

Art. 16: Resurse

(1) Nivelul fondurilor și numărul de posturi necesare realizării activităților ce revin Institutului Național de Statistică prin programele statistice naționale se stabilesc anual, în limita fondurilor și a numărului de posturi aprobate Secretariatului General al Guvernului, prin legea bugetului de stat.

(1¹) Pentru dezvoltarea, elaborarea și difuzarea statisticilor europene, în conformitate cu prevederile art. 168 alin. (1) lit. d) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2.342/2002 al Comisiei din 23 decembrie 2002 de stabilire a normelor de

aplicare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1.605/2002 al Consiliului privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, Institutul Național de Statistică poate primi, fără a fi necesară o cerere de propuneri, subvenții de la Uniunea Europeană sub formă de granturi, respectiv fonduri externe nerambursabile de postaderare.

(1²) Granturile astfel obținute funcționează pe principiul prefinanțării din bugetul beneficiarului, al restituirii cheltuielilor de către finanțator și al reîntregirii veniturilor.

►(la data 19-nov-2010 Art. 16, alin. (1) din capitolul VI completat de Art. 1, punctul 9. din Legea 211/2010)

►(la data 31-ian-2016 Art. 16, alin. (2) din capitolul VI abrogat de Art. II, punctul 4. din Ordonanța 3/2016)

(3) Institutul Național de Statistică este autorizat să gestioneze fonduri externe, în conformitate cu prevederile legale, și să utilizeze personal suplimentar de specialitate pe perioada derulării activităților finanțate din aceste fonduri.

(4) Institutul Național de Statistică poate atrage și angaja, cu avizul prealabil al Ministerului Finanțelor Publice, fonduri externe nerambursabile, altele decât cele prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/1999 cu privire la gestionarea fondurilor nerambursabile alocate României de către Comunitatea Europeană, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente acestora, aprobată prin Legea nr. 22/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Fondurile prevăzute la alin. (1¹), (1²) și (4), precum și fondurile reprezentând contribuția părții române aferentă acestora sunt cuprinse în bugetul Institutului Național de Statistică.

►(la data 19-nov-2010 Art. 16, alin. (5) din capitolul VI modificat de Art. 1, punctul 10. din Legea 211/2010)

(6) În situația în care se obțin fonduri externe nerambursabile după aprobarea legii bugetului de stat, acestea se utilizează conform destinației primite și urmează a fi cuprinse în buget, cu prilejul rectificărilor bugetare.

(7) Contribuția părții române aferentă fondurilor prevăzute la alin. (6) se asigură din creditele bugetare aprobate și urmează a fi cuprinsă în bugetul de stat, cu ocazia rectificării bugetare, și se utilizează conform legislației în domeniul finanțelor publice.

(8) Pentru realizarea proiectelor finanțate din fondurile externe nerambursabile atrase și, după caz, din fondurile reprezentând contribuția părții române, Institutul Național de Statistică și unitățile sale subordonate utilizează personalul propriu și personal suplimentar de specialitate, precum și operatori statistici, pe perioada derulării proiectelor.

(9) Personalul propriu prevăzut la alin. (8) beneficiază de stimulente de până la 3 salarii de bază, pe lună, pe perioada derulării proiectelor și în limita cheltuielilor de personal prevăzute în fiecare proiect, potrivit acordului de finanțare.

(10) Criteriile, nivelul și modul de acordare a stimulentelelor prevăzute la alin. (9) sunt stabilite prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică.

(11) Personalul angajat în cadrul Institutului Național de Statistică, inclusiv cel din direcțiile teritoriale, beneficiază de un spor de stabilitate de până la 20%, calculat la salariul de bază, după cum urmează:

Tranșa de vechime neîntreruptă în instituție	% din salariul de bază
- de la unu până la 5 ani	10
- de la 5 ani până la 10 ani	12
- de la 10 ani până la 20 de ani	15
- peste 20 de ani	20

(12) Sporul prevăzut la alin. (11) se plătește de la începutul lunii următoare celei în care s-a împlinit tranșa de vechime neîntreruptă în instituție,

(13) Activitatea personalului implicat în realizarea programelor statistice naționale se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de etică profesională a statisticianului, care asigură cadrul necesar exercitării sarcinilor care îi revin, cu profesionalism, loialitate, corectitudine și promptitudine,

(14) Plata persoanelor atrase temporar în activitatea de colectare a datelor statistice se realizează pe bază de tarife stabilite în funcție de complexitatea cercetărilor efectuate; tarifele se stabilesc prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică, iar veniturile astfel obținute se impozitează potrivit legii.

(15) Gospodăriile populației, care constituie unități de cercetare statistică, sunt plătite pentru completarea formularelor aferente cercetărilor statistice la care participă, pe baza unei indemnizații stabilite prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică, impozitate potrivit legii.

(16) În cazul deplasărilor pentru colectarea datelor în altă localitate decât cea de domiciliu, operatorii statistici beneficiază și de decontarea cheltuielilor de transport; la aceste cheltuieli se adaugă cheltuielile de transport efectuate pentru instruire, precum și cele pentru primirea și predarea chestionarelor.

Art. 17: Conducerea

(1) Institutul Național de Statistică este condus de un președinte cu rang de secretar de stat, ordonator secundar de credite, ajutat de trei vicepreședinți cu rang de subsecretar de stat, numiți prin decizie a primului-ministru.

(2) Vicepreședinții au următoarele atribuții:

a) coordonează activitatea de organizare a sistemului statistic național și cooperarea internațională în domeniul statistic, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (1);

b) coordonează activitatea de statistică economică și socială;

c) coordonează infrastructura statistică.

(3) În exercitarea atribuțiilor sale, președintele emite ordine și instrucțiuni.

(4) Președintele Institutului Național de Statistică reprezintă instituția în raporturile cu Administrația prezidențială, Parlamentul României, Guvernul României, cu alte autorități publice, cu terțe persoane juridice, cu persoane fizice, precum și cu organizații din țară și din străinătate. Președintele poate da împuternicire de reprezentare specifică și altor persoane din cadrul Institutului Național de Statistică.

(5) Președintele îndeplinește, în domeniul său de activitate, următoarele atribuții principale:

a) organizează, coordonează și controlează aplicarea legilor, ordonanțelor și a hotărârilor Guvernului, a ordinelor și a instrucțiunilor emise potrivit legii, cu respectarea limitelor de autoritate și a principiului autonomiei locale a instituțiilor publice și a operatorilor economici;

b) inițiază și avizează proiecte de lege, de ordonanțe și de hotărâri ale Guvernului, în condițiile stabilite de metodologia aprobată de Guvern;

c) reprezintă interesele statului în diferite organe și organisme internaționale în probleme de statistică, în conformitate cu acordurile și convențiile la care România este parte, precum și cu alte înțelegeri stabilite în acest scop, și dezvoltă relații de colaborare cu organe și organizații similare din alte state, precum și cu organizații internaționale al căror

domeniu de activitate interesează;

d) cooperează cu instituțiile de învățământ superior de specialitate pentru formarea și perfecționarea pregătirii profesionale a personalului din sistemul statisticii oficiale;

e) numește și eliberează din funcție, în condițiile legii, personalul din aparatul propriu al institutului, precum și directorul și directorul adjunct, după caz, al unităților sale subordonate;

f) îndeplinește alte atribuții specifice, în domeniul său de activitate.

(6) Atribuțiile specifice vicepreședinților sunt stabilite prin ordin al președintelui.

(7) Secretarul general al Institutului Național de Statistică, înalt funcționar public, numit în condițiile legii, este subordonat președintelui.

▶(la data 31-ian-2016 Art. 18 din capitolul VI abrogat de Art. II, punctul 5. din Ordonanța 3/2016)

▶(la data 31-ian-2016 Art. 19 din capitolul VI abrogat de Art. II, punctul 6. din Ordonanța 3/2016)

CAPITOLUL VII: Oficiile de statistică ale autorităților și instituțiilor publice

Art. 20: Organizarea

(1) Oficiile de statistică prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. b)-d) sunt structuri distincte, organizate în cadrul autorităților de care aparțin, autorizate să colecteze, să producă și să disemineze date statistice oficiale, pe baza programelor statistice naționale și potrivit normelor, tehnicilor și standardelor elaborate în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Pentru îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor statisticii oficiale, autoritățile și instituțiile publice care nu au structuri de statistică organizate în conformitate cu prevederile alin. (1) pot crea, în limita numărului de posturi și a bugetelor aprobate, oficii de statistică.

(3) Autoritățile și instituțiile publice în structura cărora funcționează oficiile de statistică prevăzute la alin. (1) și (2) sunt obligate să asigure resursele necesare desfășurării activităților de statistică oficială, ce le revin în cadrul Sistemului statistic național.

(4) Oficiile de statistică organizate în conformitate cu alin. (1) și (2) se dimensionează, din punctul de vedere al resurselor financiare și de personal, în funcție de importanța, volumul și complexitatea activităților statistice specifice autorităților cărora le aparțin, astfel încât să satisfacă nevoile proprii de informare statistică, precum și cerințele Sistemului statistic național.

(5) Oficiile de statistică organizate în conformitate cu alin. (1) și (2) sunt incluse în Sistemul statistic național și sunt supuse dispozițiilor prezentei legi.

(6) Oficiile de statistică funcționează în cadrul autorităților cărora le aparțin și își exercită atribuțiile de statistică oficială, în domeniul lor de activitate, sub îndrumarea științifică și tehnico-metodologică a Institutului Național de Statistică.

(7) Consiliile locale din municipii și din orașe cu peste 100.000 de locuitori pot crea oficii de statistică, în condițiile alin. (2).

Art. 21: Funcții și atribuții

(1) Oficiile de statistică organizate în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (1) și (2) îndeplinesc următoarele atribuții principale:

a) promovează și realizează colectarea, procesarea și diseminarea datelor statistice care privesc autoritățile publice în structura cărora funcționează, în conformitate cu normele, tehnicile și standardele statistice emise de Institutul Național de Statistică, în cooperare cu ceilalți producători de statistici oficiale, în cadrul Sistemului statistic național;

b) cooperează cu ceilalți producători de statistici oficiale pentru efectuarea cercetărilor statistice prevăzute în programul statistic național anual;

c) acționează pentru armonizarea sistemelor informaționale ale autorităților cărora le aparțin cu Sistemul statistic național, în scopul reducerii gradului de solicitare a furnizorilor de date; acțiunile concrete de armonizare a sistemelor informaționale se realizează prin acorduri specifice, protocoale, convenții încheiate între Institutul Național de Statistică și autoritățile publice în care sunt organizate oficii de statistică;

d) contribuie la promovarea și dezvoltarea sistemului informatic statistic, inclusiv prin transmiterea fișierelor de date statistice în sistem interconectat, în cadrul Sistemului statistic național;

e) prezintă Institutului Național de Statistică și autorității publice căreia îi aparțin un raport anual privind activitățile desfășurate, raport ce va fi parte integrantă a raportului anual al Sistemului statistic național.

(2) Oficiile de statistică ce organizează cercetări statistice cuprinse în programul statistic național anual sunt obligate:

a) să transmită spre avizare Institutului Național de Statistică metodologia cercetărilor statistice;

b) să furnizeze Institutului Național de Statistică rezultatele cercetărilor statistice proprii prevăzute în programul statistic național anual, inclusiv date individuale, în scopul procesării statistice ulterioare, al analizei și diseminării prin publicații statistice de interes național.

CAPITOLUL VIII: Colectarea datelor, sursele de date, procesarea și stocarea datelor statistice

Art. 22: Autorizarea colectării datelor statistice

(1) Institutul Național de Statistică, direcțiile teritoriale din subordinea acestuia și ceilalți producători de statistici oficiale sunt autorizați să colecteze date statistice din orice sursă disponibilă, în conformitate cu activitățile prevăzute în programul statistic național anual, cu respectarea prevederilor cap. X.

(2) Pentru asigurarea calității datelor statistice colectate, personalul Institutului Național de Statistică, al direcțiilor sale teritoriale și al celorlalți producători de statistici oficiale, pe baza unei notificări prealabile, are dreptul să verifice modul de determinare a datelor raportate și corespondența lor cu evidențele furnizorilor de date.

Art. 23: Metode de colectare a datelor statistice

(1) Datele pot fi colectate direct de la furnizorii de date prin:

a) poștă;

b) internet;

c) telefon;

d) interviuri față în față, prin intermediul operatorilor statistici special acreditați în acest scop;

e) alte mijloace de comunicare directă între furnizorii de date și producătorii de statistici oficiale.

(2) Datele pot fi colectate indirect, pentru a fi prelucrate în scopuri statistice, prin:

a) preluarea datelor conținute în sursele administrative;

b) metode și mijloace tehnice de teledetecție sau prin alte metode de colectare a datelor de la distanță.

(3) În funcție de scopul activităților statistice, producătorii de statistici oficiale pot utiliza în colectare și metode mixte.

(4) Datele solicitate, în conformitate cu programul statistic național anual, pot fi furnizate pe suport hârtie, pe suport magnetic sau prin alt procedeu necesar procesării informatice.

(5) În cazul utilizării metodelor prevăzute la alin. (2), atunci când furnizorii de date nu sunt informați potrivit prevederilor art. 24 alin. (1), producătorii de statistici oficiale sunt autorizați să preia inclusiv datele de identificare disponibile în sursele administrative.

Art. 24: Drepturile furnizorilor de date

(1) Furnizorii de date au dreptul de a fi informați de către producătorii de statistici oficiale, înainte de momentul colectării datelor, cu privire la:

- a) baza legală a colectării datelor statistice;
- b) obiectivul pentru care se solicită colectarea datelor;
- c) caracterul obligatoriu al furnizării datelor;
- d) producătorul de statistici oficiale autorizat să realizeze colectarea datelor;
- e) garantarea utilizării datelor furnizate numai în scopuri statistice;
- f) garantarea confidențialității datelor;
- g) consecințele care rezultă din refuzul de a furniza date sau ca urmare a furnizării de date incomplete, incorecte sau după expirarea datei-limită stabilite prin programul statistic național anual.

(2) Datele cu caracter personal ale persoanelor fizice, de natura celor privind originea rasială sau etnică, convingerile politice, religioase, filozofice sau de natură similară, apartenența sindicală, cazierul judiciar, sănătatea și viața intimă pot fi colectate și prelucrate numai cu acordul persoanelor în cauză, în condițiile respectării prevederilor Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, precum și a celor prevăzute la cap. X.

Art. 25: Obligațiile furnizorilor de date

(1) Furnizorii de date sunt obligați să transmită, în mod gratuit, producătorilor de statistici oficiale date corecte, actuale și complete, la termenele, periodicitățile, în forma și după metoda de colectare prevăzute în programul statistic național anual și în conformitate cu normele metodologice.

(2) Dacă datele comunicate de furnizorii de date nu sunt corecte, actuale și complete, aceștia sunt obligați:

- a) în urma constatării acestei situații de către furnizorul de date să le corecteze, să le actualizeze și să le completeze, după caz, să notifice acest lucru și să le transmită de îndată producătorului de statistici oficiale care le-a solicitat;
- b) în urma constatării acestei situații de către producătorii de statistici oficiale să le corecteze, să le actualizeze, să le completeze, după caz, și să le transmită potrivit măsurilor și termenelor dispuse de producătorul de statistici oficiale care le-a solicitat.

(3) Furnizorii de date au obligația de a prezenta persoanelor autorizate de producătorii de statistici oficiale documentele și evidențele necesare verificării calității datelor statistice furnizate.

(4) În cazul aplicării sancțiunilor prevăzute la art. 46, obligațiile furnizorilor de date prevăzute la alin. (1) și (2) continuă până la conformarea completă, înăuntrul termenului stabilit de producătorul de statistici oficiale.

Art. 26: Surse de date statistice

Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale pot colecta date prin surse statistice și din surse administrative.

Art. 27: Surse statistice

(1) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale colectează date prin următoarele surse statistice:

- a) observări statistice exhaustive de tipul recensămintelor, care presupun colectarea de date statistice de la toate unitățile incluse în populația statistică de referință;
- b) observări statistice prin sondaj, care presupun colectarea de date de la o parte reprezentativă a populației statistice de referință;
- c) observări statistice parțiale de tipul anchetelor-pilot, care presupun colectarea de date de la o parte a populației statistice de referință, fără a fi obligatorie asigurarea reprezentativității acesteia.

(2) Solicitarea de date individuale obținute prin cercetările statistice elaborate în cadrul Sistemului statistic național se poate realiza, exclusiv în scopuri statistice, numai prin convenții și în condițiile în care aceasta este justificată, pentru dezvoltarea, elaborarea și difuzarea eficientă a statisticilor oficiale sau pentru îmbunătățirea calității acestora.

(3) Colectarea de date statistice cu privire la persoane fizice și gospodării se realizează de Institutul Național de Statistică. Ceilalți producători de statistici oficiale vor putea să realizeze cercetări în gospodăriile populației numai cu avizul Institutului Național de Statistică, cu respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (1) și (2).

(4) În scopul evaluării metodologiilor și calității surselor de date, Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale pot realiza anchete-pilot.

(5) Datele colectate prin anchetele-pilot prevăzute la alin. (4) nu sunt considerate și nu pot fi diseminate ca date statistice oficiale.

Art. 28: Surse administrative

(1) Pentru completarea volumului de date necesare și reducerea gradului de solicitare a furnizorilor de date, Institutul Național de Statistică și direcțiile sale teritoriale au drept de acces la datele din evidențele autorităților și instituțiilor publice, inclusiv la datele individuale de identificare, cu respectarea prevederilor cap. X.

(2) Institutul Național de Statistică și direcțiile sale teritoriale au dreptul de a obține date individuale din registrele administrative de utilitate publică, în condițiile prevăzute la alin. (6).

(3) Datele obținute din surse administrative, inclusiv cele individuale, se utilizează numai în scopuri statistice.

(4) Ceilalți producători de statistici oficiale au drept de acces la datele din surse administrative, inclusiv la datele individuale, gestionate de autoritatea în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

(5) Deținătorii surselor administrative de date obținute prin metode proprii de observare și de administrare sunt obligați ca, odată cu furnizarea datelor, să pună la dispoziție, gratuit, producătorilor de statistici oficiale informațiile privind:

- a) sfera de cuprindere;
- b) definițiile caracteristicilor;
- c) metodele prin care au fost colectate datele;
- d) metodele de obținere a datelor derivate.

(6) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale au acces la datele conținute în sursele administrative, de preferință la cele stocate în format electronic, acolo unde acestea există, în baza unor convenții încheiate cu deținătorul sursei, în conformitate cu prevederile legale.

(7) Deținătorii surselor administrative de date sunt obligați să notifice Institutului Național de Statistică crearea de noi documente administrative sau modificarea celor existente.

Art. 29: Metodologii statistice

(1) Institutul Național de Statistică, în cooperare cu ceilalți producători de statistici oficiale, stabilește metodologiile pentru realizarea cercetărilor și lucrărilor statistice, așa cum sunt prevăzute în programul statistic național anual.

(2) Metodologiile statistice elaborate potrivit alin. (1) sunt aprobate prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică.

(3) Metodologiile, clasificările și nomenclatoarele statistice de interes general sunt publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Producătorii de statistici oficiale, care colectează date statistice pentru domeniul propriu de activitate în afara programului statistic național anual, își pot defini propriile metodologii statistice fără avizul Institutului Național de Statistică.

Art. 30: Procesarea și stocarea datelor statistice

(1) Pe parcursul procesării datelor colectate, producătorii de statistici oficiale aplică metode și tehnici adecvate pentru asigurarea unui grad cât mai înalt de corectitudine și de consistență a datelor statistice produse.

(2) Pentru respectarea principiului confidențialității, în cadrul operațiunilor de procesare și stocare a datelor statistice colectate, producătorii de statistici oficiale sunt obligați să separe datele de identificare a furnizorilor de date de celelalte variabile înregistrate.

(3) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale sunt obligați să distrugă chestionarele utilizate în cercetările statistice, precum și referințele la datele de identificare stocate pe orice tip de mediu, cu excepția datelor necesare constituirii și actualizării registrelor statistice, după încheierea procesului de procesare, dar nu mai târziu de 18 luni de la sfârșitul perioadei de referință.

(4) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale sunt obligați să înregistreze și să stocheze, în condiții de siguranță, materialele și documentele statistice, astfel încât să prevină distrugerea întâmplătoare sau neaprobată, utilizarea incorectă, falsificarea, înstrăinarea sau difuzarea neautorizată a acestora, cu respectarea prevederilor Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Normele de procesare, regulile de stocare, condițiile tehnice și organizatorice se elaborează, în domeniile de competență ale Institutului Național de Statistică, cu respectarea prevederilor legale și se aprobă prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică.

Art. 31: Externalizarea activităților statistice

(1) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale pot încredința realizarea unor activități specifice legate de îndeplinirea programului statistic național anual, de tipul celor necesare tipăririi și distribuirii instrumentarului statistic, colectării și prelucrării datelor, proiectării și dezvoltării publicațiilor și diseminării datelor statistice, către alte persoane juridice, pe bază de contract, în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale răspund de calitatea rezultatelor obținute în cadrul activităților externalizate, scop în care au obligația de a institui măsuri de monitorizare și control asupra modului de desfășurare a acestor activități.

(3) Persoanele juridice care desfășoară activități în condițiile alin. (1) au obligația de a respecta întocmai prevederile prezentei legi, pe tot parcursul realizării acestora.

(4) Se interzice persoanelor juridice cărora li s-au încredințat activități potrivit alin. (1) să utilizeze materialele, documentele, instrumentele puse la dispoziție în alte scopuri decât cele necesare realizării activităților statistice, urmând să le restituie producătorului de statistici oficiale la finalizarea acestora.

(5) Rezultatele obținute în urma activităților desfășurate conform alin. (1) sunt în proprietatea exclusivă a producătorului de statistici oficiale.

CAPITOLUL IX: Diseminarea și utilizarea datelor statistice oficiale

Art. 32: Diseminarea datelor statistice oficiale

(1) Datele statistice oficiale produse de Institutul Național de Statistică și de ceilalți producători de statistici oficiale reprezintă un bun național de interes public și sunt accesibile, în condiții de egalitate sub aspectul volumului și al calității datelor și de simultaneitate a diseminării acestora, tuturor utilizatorilor, cu respectarea prevederilor art. 37 alin. (1).

(2) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale sunt obligați să disemineze datele statistice la termenele prevăzute în programul statistic național anual sau prevăzute în calendarul de diseminare a datelor statistice oficiale.

(3) Datele individuale colectate de Institutul Național de Statistică și de ceilalți producători de statistici oficiale se utilizează numai în scopuri statistice și nu pot fi făcute publice decât în formă agregată, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 35 alin. (1).

(4) Difuzarea datelor statistice oficiale înainte de termenul de diseminare stabilit, precum și tratamentul preferențial acordat utilizatorilor de către orice persoană din sistemul statisticii oficiale constituie încălcări ale sarcinilor de serviciu și atrag răspunderea disciplinară a persoanelor care se fac vinovate de aceste fapte.

(5) Publicarea datelor statistice oficiale de utilizatorii de date statistice, în formă scrisă sau electronică, ori a altor date și informații derivate din acestea se face numai cu indicarea sursei.

(6) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale elaborează și diseminează, conform programului statistic național anual sau în limita resurselor disponibile, publicații statistice pe suport de hârtie și în format electronic.

(7) Publicațiile statistice editate de Institutul Național de Statistică pot fi diseminate, cu titlu gratuit, autorităților administrației publice, bibliotecilor naționale și universitare, mass-mediei acreditate, precum și altor categorii de utilizatori, cu aprobarea președintelui Institutului Național de Statistică.

(8) În limita stocului disponibil, publicațiile statistice pe suport de hârtie editate de Institutul Național de Statistică se diseminează la cerere, contra cost, prețul fiind stabilit în scopul recuperării cheltuielilor necesare pentru editarea și difuzarea acestora.

Art. 33: Termene de diseminare a datelor statistice oficiale

(1) Institutul Național de Statistică este obligat să aducă la cunoștință utilizatorilor calendarul anual de diseminare a datelor statistice oficiale, în conformitate cu termenii prevăzuți în programul statistic național anual.

(2) Orice modificare a termenilor stabilite în calendarul prevăzut la alin. (1), intervenită în mod excepțional, se anunță cu cel puțin o lună înainte, în cazul statisticilor anuale, și cu o săptămână înainte, în cazul statisticilor infraanuale.

Art. 34: Diseminarea datelor statistice elaborate în afara programului statistic național anual

(1) Pe baza rezultatelor cercetărilor statistice cuprinse în programul statistic național anual, la cererea expresă a utilizatorilor interni și externi, Institutul Național de Statistică și direcțiile teritoriale pot elabora și alte lucrări, pot edita publicații statistice și pot furniza date statistice prin prelucrări speciale, potrivit cerințelor utilizatorilor, în condițiile respectării protecției și confidențialității datelor.

(2) Institutul Național de Statistică și direcțiile sale teritoriale sunt autorizate să realizeze, pe bază de contract, cercetări și lucrări statistice speciale, inclusiv publicații care nu sunt cuprinse în programul statistic național anual, la cererea unor beneficiari interni sau externi.

(3) Activitățile statistice prevăzute la alin. (1) și (2) se realizează contra cost, pe baza unor tarife stabilite de Institutul Național de Statistică, care acoperă toate cheltuielile implicate, inclusiv cele de editare și de difuzare a rezultatelor.

(4) Sumele încasate din vânzarea de publicații statistice rezultate din activitățile prevăzute la alin. (1) și (2), potrivit art. 32 alin. (8), precum și cele obținute din furnizarea, la cererea utilizatorilor, de date statistice pe suport hârtie sau magnetic se varsă la bugetul de stat.

►(la data 31-ian-2016 Art. 34, alin. (4) din capitolul IX modificat de Art. II, punctul 7. din Ordonanța 3/2016)

►(la data 31-ian-2016 Art. 34, alin. (5) din capitolul IX abrogat de Art. II, punctul 8. din Ordonanța 3/2016)

Art. 35: Diseminarea datelor individuale

(1) Datele individuale prevăzute la art. 32 alin. (3) pot fi diseminate numai în scopuri de cercetare, în următoarele cazuri:

a) dacă datele conțin caracteristicile prevăzute la art. 36 alin. (6);

b) dacă persoana fizică sau juridică furnizoare de date statistice își dă acordul scris pentru diseminarea datelor sale individuale;

c) dacă datele au fost colectate din surse publice, universal disponibile;

d) dacă datele sunt diseminate într-o formă care nu permite identificarea directă sau indirectă a furnizorilor de date la care se referă.

(2) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale pot furniza, la cerere, unităților de cercetare științifică și cercetătorilor date individuale anonimizate, numai în scopul realizării de activități de cercetare științifică.

(3) Accesul, în condițiile prevăzute la alin. (2), la datele individuale se face doar pe baza unui contract între părți, în care se menționează explicit scopul, condițiile de utilizare, modul de valorificare și obligația utilizatorilor de a comunica rezultatele cercetării, de a nu le publica sau transmite unei terțe părți fără acceptul scris al producătorului de statistici oficiale și de a distruge aceste date după omologarea rezultatelor cercetării.

(4) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale sunt obligați să țină evidența utilizatorilor prevăzuți la alin. (2), precum și a scopurilor pentru care au fost furnizate datele individuale.

CAPITOLUL X: Confidențialitatea și protecția datelor statistice

Art. 36: Confidențialitatea datelor statistice oficiale

(1) În baza prevederilor prezentei legi, datele statistice sunt considerate confidențiale, dacă se referă la o singură persoană fizică sau juridică sau dacă permit identificarea, în mod direct ori indirect, a persoanei fizice sau juridice în cauză.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică din momentul în care furnizorul de date transmite datele producătorului de statistici oficiale.

(3) În cazul datelor obținute din surse administrative, prevederile alin. (1) se aplică din momentul transmiterii acestora către producătorul de statistici oficiale.

(4) Datele statistice rezultate din procesarea datelor individuale vor putea fi diseminate, cu respectarea condițiilor prevăzute la alin. (1), dacă în urma procesului de agregare rezultatele se referă la cel puțin 3 unități de raportare și dacă niciuna dintre ele nu are o pondere mai mare de 80%.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (1), nu sunt considerate confidențiale datele individuale ale persoanelor juridice referitoare la denumire, adresă, profilul activității, capitalul social, cifra de afaceri și numărul de personal, date ce își păstrează caracterul public, potrivit prevederilor legale.

(6) Confidențialitatea nu se extinde asupra datelor individuale privind instituțiile și organizațiile finanțate de la bugetul de stat care desfășoară activități de interes public, cu excepția cazurilor în care astfel de date sunt protejate prin legi și alte acte normative speciale.

(7) Datele statistice confidențiale colectate de producătorii de statistici oficiale nu pot servi ca probe în justiție ori la stabilirea unor drepturi sau obligații pentru furnizorii de date la care se referă.

Art. 37: Protecția datelor statistice

(1) În scopul garantării caracterului confidențial al datelor individuale, Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale sunt obligați să adopte, pe parcursul întregului proces statistic, măsuri administrative, organizatorice și tehnice pentru protecția confidențialității datelor statistice individuale, prevenirea accesului, difuzării, înstrăinării și distrugerii neautorizate a acestora.

(2) Normele și procedurile de punere în aplicare a măsurilor prevăzute la alin. (1), în domeniile de competență ale Institutului Național de Statistică, sunt aprobate prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Personalul Institutului Național de Statistică, inclusiv cel din direcțiile teritoriale de statistică, precum și persoanele atrase temporar în activitatea de colectare și procesare a datelor individuale sunt obligate să respecte confidențialitatea acestor date, în timpul și după încetarea activității.

(4) Personalului prevăzut la alin. (3) i se interzice să folosească datele individuale obținute prin activitățile specifice statisticii oficiale în interes propriu sau pentru realizarea unor activități în folosul unei terțe părți.

(5) Personalul prevăzut la alin. (3), exclusiv persoanele atrase temporar în activitatea de colectare a datelor statistice, beneficiază de un spor de confidențialitate de 15%, calculat la salariul de bază.

CAPITOLUL XI: Registre statistice

Art. 38: Sistemul registrelor statistice

(1) Pentru completarea volumului de date disponibile, reducerea gradului de încărcare a furnizorilor de date și realizarea cercetărilor statistice prin sondaj, Institutul Național de Statistică este autorizat să creeze, să actualizeze și să întrețină registre statistice.

(2) Registrele statistice se creează pe baza surselor de date obținute din recensăminte și din alte cercetări statistice, precum și din surse administrative.

(3) Domeniile pentru care se creează registre statistice, modul de organizare, actualizare și de întreținere a registrelor statistice sunt reglementate prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică.

Art. 39: Actualizarea și întreținerea registrelor statistice

(1) Actualizarea datelor din registrele statistice se efectuează periodic de Institutul Național de Statistică.

(2) În vederea actualizării și întreținerii registrelor statistice, deținătorii de registre administrative sunt obligați să pună, periodic, la dispoziția Institutului Național de Statistică și a direcțiilor sale teritoriale date și informații cu privire la modificările survenite în registrele pe care le administrează.

(3) Institutul Național de Statistică are dreptul să adapteze datele obținute din sursele administrative, în scopul armonizării acestora cu definițiile și cu clasificările utilizate în registrele statistice pe care le administrează.

(4) Pentru utilizarea datelor în scopuri statistice, Institutul Național de Statistică alocă un cod statistic unic de identificare pentru fiecare unitate din registrele statistice pe care le administrează.

Art. 40: Utilizarea datelor individuale din registrele statistice

(1) Datele din registrele statistice se utilizează exclusiv în scopuri statistice, pentru realizarea activităților cuprinse în programele statistice naționale, în mod deosebit ca sursă indispensabilă pentru proiectarea cercetărilor statistice prin sondaj.

(2) Datele individuale conținute în registrele statistice administrate de Institutul Național de Statistică pot fi puse la dispoziția celorlalți producători de statistici oficiale, corespunzător domeniului propriu de activitate, spre a fi utilizate exclusiv în scopuri statistice, în condițiile păstrării caracterului confidențial al acestor date.

CAPITOLUL XII: Cooperarea internațională în statistică

Art. 41: Participarea și reprezentarea statisticii oficiale în pian internațional

(1) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale participă activ la programele desfășurate pe plan internațional de promovare, dezvoltare și de armonizare a normelor și standardelor utilizate în statistica oficială, în scopul asigurării compatibilității Sistemului statistic național cu sistemele statistice internaționale și comparabilității pe plan internațional a statisticilor oficiale naționale.

(2) Statistica oficială din România este reprezentată pe plan internațional de președintele Institutului Național de Statistică, pentru domeniile statistice care intră în sfera de activități ale institutului.

(3) Președintele Institutului Național de Statistică poate mandata prerogativele de reprezentare a statisticii oficiale, pentru domeniile care intră în sfera de activități ale institutului, și altor reprezentanți ai producătorilor de statistici oficiale, în domeniul lor specific de competență.

Art. 42: Colaborarea internațională

(1) Institutul Național de Statistică inițiază, organizează și desfășoară acțiuni de colaborare bilaterală și multilaterală cu alte oficii naționale de statistică și cu servicii de statistică ale organismelor internaționale, în domenii de interes comun, pe subiecte de natură metodologică statistică și pentru implementarea unor practici în statistica oficială.

(2) În conformitate cu prevederile alin. (1), Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale dezvoltă, pe bază de reciprocitate, schimburi de experiență, de publicații și alte materiale statistice, cu oficii de statistică din alte țări și cu organizații internaționale.

(3) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale pot iniția și organiza proiecte comune de cercetare statistică, cu alte oficii de statistică naționale și internaționale.

Art. 43: Participarea la schimbul de date statistice pe plan internațional

(1) Institutul Național de Statistică organizează și coordonează pe plan intern schimbul de date realizat în nume propriu, precum și pentru producătorii de statistici oficiale prevăzuți la art. 6 alin. (1) lit. b)-d), cu oficiile de statistică naționale și internaționale.

(2) Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale asigură și transmit Oficiului de Statistică al Comunităților Europene, denumit EUROSTAT, altor organisme comunitare, precum și organizațiilor internaționale date statistice privind România, în cadrul angajamentelor și obligațiilor asumate de partea română față de acestea.

(3) La solicitarea EUROSTAT, a departamentelor statistice ale organizațiilor internaționale, a oficiilor de statistică din alte țări, se pot transmite și date individuale anonimizate, în condițiile încheierii de acorduri bilaterale prin care este garantată păstrarea caracterului confidențial al datelor și este certificată utilizarea acestor date exclusiv în scopuri statistice.

CAPITOLUL XIII: Răspunderea juridică

Art. 44: Dispoziții generale

Nerespectarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, contravențională sau penală, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 45: Răspunderea contravențională

Constituie contravenții următoarele fapte:

a) neîndeplinirea de către furnizorii de date a obligațiilor prevăzute la art. 25 alin. (1) sau (2);

b) refuzul explicit al furnizorilor de date de a îndeplini obligațiile prevăzute la art. 25 alin. (1) sau (2);

c) refuzul nejustificat al furnizorilor de date de a prezenta persoanelor autorizate de producătorii de statistici oficiale documentele și evidențele necesare verificării calității datelor statistice furnizate;

d) utilizarea de către personalul angajat în Sistemul statistic național și de către personalul atras temporar a datelor individuale ale persoanelor fizice sau juridice, în alte scopuri decât cele statistice;

e) încălcarea dispozițiilor art. 31 alin. (4);

f) nerespectarea principiului confidențialității datelor statistice de personalul angajat în Sistemul statistic național, de personalul atras temporar în realizarea activităților statistice sau de persoanele juridice prevăzute la art. 31 alin. (1).

Art. 46: Sancțiuni

(1) Contravențiile prevăzute la art. 45 se sancționează după cum urmează:

a) cele prevăzute la lit. a), c), d) și f), dacă sunt săvârșite de persoane fizice, cu amendă de la 500 lei la 2.000 lei;

b) cele prevăzute la lit. a), c), e) și f), dacă sunt săvârșite de persoane juridice, cu amendă de la 2.000 lei la 50.000

lei;

c) cea prevăzută la lit. b), cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei.

(2) Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 45 și aplicarea sancțiunilor se fac de către personalul producătorilor de statistici oficiale, împuternicit de conducătorul instituției publice respective sau de conducătorul instituției publice din care face parte unitatea cu profil statistic, prin ordin care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau printr-un alt act de decizie specific producătorului de statistici oficiale, după caz.

(3) Contravențiilor prevăzute la art. 45 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL XIV: Dispoziții tranzitorii

Art. 47: Editura "Revista Română de Statistică"

(1) Editura "Revista Română de Statistică", instituție publică cu personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii, aflată în subordinea Institutului Național de Statistică, își încetează activitatea în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(2) Responsabilitățile Editurii "Revista Română de Statistică" se preiau de activitatea Diseminarea informațiilor statistice românești, activitate finanțată integral din venituri proprii, care funcționează pe lângă Institutul Național de Statistică.

(3) La data încetării activității Editurii "Revista Română de Statistică", personalul acesteia este preluat de activitatea Diseminarea informațiilor statistice românești. La aceeași dată, activele și pasivele Editurii "Revista Română de Statistică" sunt preluate de activitatea Diseminarea informațiilor statistice românești, pe bază de protocol de predare-preluare.

CAPITOLUL XV: Dispoziții finale

Art. 48: Statutul personalului statistic de specialitate

Salariații Institutului Național de Statistică și ai celorlalți producători de statistici oficiale, precum și personalul atras din afara Sistemului statistic național, implicați în realizarea de recensăminte și a altor cercetări statistice se bucură, pe perioada îndeplinirii acestei activități, de protecția legii, fiind considerați ca îndeplinind o funcție publică ce implică exercițiul autorității de stat.

Art. 49: Intrarea în vigoare a legii

Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 50: Abrogarea unor acte normative

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanța Guvernului nr. 9/1992 privind organizarea statisticii oficiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 11/1994, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 763 din 18 octombrie 2002, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 1.364/2003 privind stabilirea indemnizației de care beneficiază agenții statistici pentru activitatea desfășurată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 861 din 4 decembrie 2003, precum și Hotărârea Guvernului nr. 783/2007 privind înființarea pe lângă Institutul Național de Statistică a unei activități finanțate integral din venituri proprii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 1 august 2007.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ROBERTA ALMA ANASTASE

PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA-DAN GEOANĂ

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 397 din data de 11 iunie 2009